

Læringsledelse

Elevinddragelse
og egenvurdering



Synlige læringsmål

Feedback

VI GENTAGER
SUCCESEN

Studietur til Oslo

VURDERING FOR LÆRING

10. – 12. oktober 2016

Vurdering For Læring – i retning mod øget læringsudbytte

Med skolereformen er der sat øget fokus på den enkelte elevs læringsudbytte og faglige progression.

Samtidig lægges der vægt på tydelige forventninger, synlige mål, løbende opfølgning og feedback.

Budskabet og tankerne i den nye reform giver mening, men har vist sig svære at implementere i praksis. Mange lader sig derfor inspirere af Ontario i Canada, som har opnået fantastiske resultater og de seneste år mindsket andelen af lavt præsterende elever betydeligt ved bl.a. at arbejde systematisk med høje forventninger, tydelig målsætning og feedback.

I forlængelse heraf er det imidlertid yderst interessant også at vende blikket mod Norge. Her introducerer undervisningsdirektoratet med deres indsats "Kundskabsløftet" den nationale satsning "Vurdering for Læring", som med sit nordiske islæt passer særdeles godt ind i en dansk kontekst og giver et konkret bud på en håndtering af de udfordringer, vi står i netop nu med den nye reform.

"Vurdering For Læring" (VFL) funderer sig i fire grundlæggende principper, som har til formål at fremme elevernes læring:

- 1. Eleverne skal forstå, hvad de skal lære, og hvad der forventes af dem**
- 2. Eleverne skal have tilbagemeldinger, som fortæller dem om kvaliteten af deres arbejde**
- 3. Eleverne skal have råd om, hvordan de kan forbedre sig**
- 4. Eleverne skal være involveret i deres egen læring ved blandt andet at vurdere deres eget arbejde og udvikling**

Med VFL arbejdes der systematisk med at udvikle en vurderingskultur og -praksis, hvor elevens læring er i centrum. Eleverne lærer således at vurdere og korrigere eget arbejde, indsats og læringsstrategi med afsæt i tydelig målsætning og kriterier for målopfyldelse.

De fire grundlæggende principper udfoldes yderligere hos den norske skoleudvikler, Trude Slemmen, til 10 vejledende grundsætninger for arbejdet med VFL i klasserummet:

- 1. Planlæg for læring – ikke aktivitet**
- 2. Brug tydelige mål**
- 3. Brug kriterier, som viser vej**
- 4. Stil spørgsmål, som fremmer refleksion**
- 5. Giv konstruktive tilbagemeldinger**
- 6. Giv eleverne mulighed for at få ejerskab over egen læring**
- 7. Aktiver eleverne som læringsressourcer for hinanden**
- 8. Find bevis på læring**
- 9. Brug beviserne til at tilpasse læringen**
- 10. Involver hjemmet**

Men hvordan organiseres dette arbejde i praksis i klasserummet? Hvilke redskaber kan hjælpe på vej i denne tænkning? Og hvordan kan man ledelsesmæssigt understøtte processen og sætte fokus på den faglige ledelse? Disse spørgsmål undersøges på studieturen til Oslo.

Ledelse af studieturen

Studieturen til Oslo planlægges og ledes af Henriette Vendelbo Eriksen, som er læreruddannet fra Odense Seminarium, skoleledelsesuddannet fra COK og master i læreprocesser fra Aalborg Universitet. Henriette har været i Ontario og planlagt i alt otte studieture til VFL-skoler i Oslo gennem de sidste tre år. Henriette har været ansat i Vejen Kommune dels som afdelingsleder på en skole dels som udviklingskonsulent i forvaltningen. I den forbindelse har hun været initiativtager og procesleder af den kommunale satsning "Vurdering for læring" gældende for alle kommunens skoler. I ønsket om at komme tættere på implementeringen af synlig læring i praksis har Henriette valgt at skifte til skoleledelse og arbejder nu som pædagogisk leder på en skole i Vejle Kommune.

På studieturen får man via besøg på to skoler i Oslo mulighed for at opleve det konkrete arbejde med VFL, og man kan hente inspiration inden for bl.a. følgende områder:

- *Synlige læringsmål:* Arbejdet med læringsmål er essentielt for elevernes læring og udvikling. På VFL-besøgsskolerne vil man se konkrete eksempler på arbejdet med læringsmål og kriterier, dvs. de tegn eller trin der skal til, for at eleven opnår de opstillede mål.
- *Feedback:* Løbende formative tilbagemeldinger til eleverne har markant effekt på læringen. På VFL-besøgsskolerne vil man se eksempler på, hvordan den formative feedback relaterer sig til de opstillede mål og kriterier. Man vil se eksempler på, hvordan der arbejdes med feedback på forskellige niveauer, og konkrete eksempler på, hvordan der arbejdes med feedback mellem lærer og elev og mellem elever i form af f.eks. læringspartnere.
- *Elevinddragelse og egenvurdering:* Bevidstheden om egen læreproces er et vigtigt omdrejningspunkt for elevernes læring. Som aktiv medspiller i klasserummet styrkes elevernes evne til at involvere sig og til at identificere nye skridt i egen læringsproces. Der sættes ikke blot fokus på, hvad eleverne lærer, men

også på, hvordan de lærer, så eleven opnår viden om egne læringsstrategier og interesserer sig for spørgsmålene: Hvor er jeg? Hvor skal jeg hen? Og hvordan kommer jeg videre herfra? På besøgsskolerne sættes fokus på elevernes egenvurdering, og man får mulighed for at opleve, hvordan der i praksis arbejdes med elevernes egenrefleksion og "beviser" for læring.

- *Den ledelsesmæssige understøttelse af VFL:* Der er på besøgsskolerne et stærkt fokus på ledelsens rolle i implementeringen af VFL. Som skolelederen fra en VFL-skole udtaler:

"Vi har erfart at Vurdering For Læring er mye mer enn diskusjonen rundt karakterer og vurdering av arbeider. Vurdering For Læring er en tankegang og et pedagogisk grunnsyn som gjennomsyrrer all vår praksis og all kommunikasjon med elever, kolleger og foresatte". Ledelserne er således bevidst om egen rolle som læringsleder og arbejder på samme måde som lærerne med tydelige forventninger, synlige mål og kriterier for lærernes arbejde."

Fokus på turen

Besøgsskolerne er valgt ud fra ønsket om at besøge Oslo-skoler, der er særlig langt med mål- og vurderingsarbejdet, feedback og elevinvolvering. Man vil som deltager desuden blive præsenteret for oplæg fra både VFL-eksperter og ledelsesrepræsentanter, der ud fra hvert sit perspektiv vil fortælle om faglig ledelse i praksis.



Målgruppe

Studieturen henvender sig til undervisere, resourcepersoner og skoleledelser, der ønsker at blive inspireret til det konkrete arbejde med synlig læring i praksis og den faglige ledelse heraf. Der arrangeres skolebesøg på to grundskoler, dvs. 1.-7. klassetrin svarende til vores 0.- 6.årgang. Skolerne i Oslo har størst erfaring med målstyring, feedback og formativ vurdering på grundskoleniveau, og derfor er begge skolebesøg placeret i denne aldersgruppe. Der er imidlertid god mulighed for at overføre indtryk og viden til undervisningen med ældre elever, da man først og fremmest vil blive præsenteret for en tænkning, som indeholder inspirerende værktøjer, der let kan overføres og tilpasses ældre elever og en dansk kontekst.

Relevante bøger

Bøgerne kan bestilles på www.dafolo-online.dk eller på telefon 9620 6666.
Læs mere på www.dafolo-online.dk

- ▶ *Vurdering for læring i klasserummet* af Trude Slemmen Wille
- ▶ *Feedback og vurdering for læring* af John Hattie, Trude Slemmen Wille, Helen Timperley m.fl.
- ▶ *Feedback i skolen* af Egil Weider Hartberg, Stephen Dobson og Lillian Gran
- ▶ *Den gode vurderingspraksis* af Lene Skovbo Heckmann
- ▶ *De gode læringsmål* af Lene Skovbo Heckmann
- ▶ *SOLO-taksonomien i praksis* af Pam Hook
- ▶ *Løbende formativ vurdering* af Dylan William
- ▶ *Involverende læringsevaluering* af Claus Madsen
- ▶ *Feedbackplakater og vejledning* af Kirsten Hylดาห์



Foreløbigt program

Mandag d. 10. oktober 2016:

- 14.40: Afgang fra Billund Lufthavn
15.50: Ankomst Oslo Lufthavn
- Bustransfer til hotellet
- Indkvartering i Oslo centrum

- 18.45-20.00: Introduktion til studietur
- Introduktion til "Vurdering for Læring" v. Henriette Vendelbo Eriksen
Der vil blive serveret en let anretning.

Tirsdag d. 11. Oktober :

- 8.30 : Bustransport til skolebesøg
9.00-13.00: Skolebesøg på VFL-grundskole med klassebesøg.
- oplæg v. lærer og skoleledelse
Inkl. frokost.
13.00-14.30: Feedback og samarbejde i professionelle læringsfællesskaber ved VFL-lærer og kursusholder
- oplæg v. norsk VFL-ressourceperson
14.30-15.00: Bustransport tilbage til hotellet
15.15-17.00: Faglig ledelse
- oplæg v. norsk skoleleder
17.00-17.15: Afrunding af dagen
17.15-19.00 : Egen tid i Oslo
19.00-21.00: *Fællesspisning på café*

Onsdag d. 12. Oktober:

- 8.00: Bustransport til skolebesøg
8.30-13.30: Skolebesøg på VFL-grundskole med klassebesøg.
- oplæg v. lærer og skoleledelse
Inkl. frokost.
13.30-14.00: Bustransport tilbage til hotellet
14.15-15.15: Fælles opsamling – "VFL og den danske kontekst"
- oplæg v. Henriette Vendelbo Eriksen
15.15: Afgang til Oslo Lufthavn
(sandwich "to go" udleveres)
18.55: Afgang fra Oslo Lufthavn
20.25: Ankomst Billund Lufthavn

Praktiske oplysninger

Prisen er pr. deltager kr. 11.995,- inkl. transport, lufthavnsafgifter, hotel og de i programmet nævnte måltider. Prisen er ekskl. moms og inkl. en kuffert a 20 kg. + håndbagage.
Indkvartering i enkeltværelser.

Der afregnes 50 % ved tilmeldingen og 50 % efter studieturens afholdelse.

Tilslutning

Kontakt os for mulighed for tilslutning eller afgang fra anden lufthavn.

Sprog

Kursussprog vil være skandinavisk.

Rejseforsikring

Rejseforsikring påhviler hver enkelt deltager.

Tilmelding

Bindende tilmelding skal være Dafolo i hænde **senest den 19. august 2016.**

Tilmelding skal ske online på www.dafolo.dk/arrangementer.
Efter tilmeldingsfristen kan du forhøre dig om eventuelt ledige pladser på forlag@dafolo.dk.

Bekræftelse og faktura fremsendes efter sidste tilmeldingsfrist. Bemærk, at der er begrænset antal pladser.

Annullering af tilmelding

Tilmelding kan annulleres indtil tilmeldingsfristens udløb. Herefter kan der ikke ske refusion.

Teknisk arrangør

FDM Travel.

Vi forbeholder os ret til ændringer i programmet

Tilmeld dig inden 25. juni og få kr. 300,- i rabat